

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. —
Z odnośnieniem do domu . 2 zł. 50 gr.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3 zł. —
Zagranicą 5 zł. —
Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajnie gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 233 (7863)

Sobota, dnia 11 października 1924 r.

Rok XXXII

Miraż

Od dn. 10 października

będzie wyświetlane największe
arcydzieło filmowe, potężny,
wstrząsający dramat w 2 se-
rjach 12 aktach wyświetlany
jednocześnie pod tytułem

„SZALONE KOBIETY”

powyższy film został wykonany przy udziale: dziesiątek inżynierów, setek architektów, tysiące malarzy. Olśniewająca technika, krezusowa wystawa, gra najwybitniejszych aktorów i aktorek scen filmowych, oraz mistrzowska reżyserja wznosząca ten film na niedościgłe wyżyny sztuki ekranowej.

UWAGA! Ze względu na bardzo długi film, początek 1-go seansu w dni powszednie o godz. 6-ej punkt., w soboty i święta o godz. 5-ej, ostatni seans o 9 godz.

LECZNICA **OCZY**
Dla chorych na
D-ra. med. R. SOBAŃSKIEGO
Warszawa, Al. Ujazdowskie 37, m. 9. 1164

WĘGIEL Górnośląski

z kopalni

Max	Marie
Hramsta	Böer
Georg	Brade
Oheim	Heinrichsglück
Fanny	Neuglückauf
Hoym	Prinzen
Fürsten	Heinrichsfreude
Emanuelsgen	

po cenach kopalnianych na wek-
sle 3 miesięczne.

PORTLAND CEMENT

z pieców rotacyjnych
fabryki

„RUDNIKI” po cenach
fabrycznych
na weksle 1½—2 miesięczne.

KOKS ZABRZECKI

Z „EMMA” i „WOLFGANG”

po cenach hutniczych
na weksle 3 miesięczne.

WAPNO

CZĘSTOCHOWSKIE

„Rudniki”

na weksle 3 miesięczne.

SUPERFOSFAT

od 14
do 22
proc.

po cenach fabrycznych
na weksle 3 miesięczne

— poleca —

KALISKA SPÓŁKA OPALOWA

KAZIMIERZOWSKA 1. :: TEL. 92.

Sala Tow. Muz Parkowa 3.

Wielki Wieczór duetów i arji operowych,

oraz pieśni ludowych, odbędzie się 14-go
b. m., o godz. 8 wiecz. w wykonaniu

Hermana Borni - Bornsteina

znakomit. tenora oper Berlina, Hamburga
i Neapolu

i Róży Roeli Bornsteinowej

świetnej sopranistki pierwszorzędných
scen europejskich

Program bardzo interesujący, bliższe
szczegóły w afiszach. Ceny miejsc bardzo
przystępne. 1959

St. Cieszkowski.

Dwa wspomnienia.

Was alte stürzt, es ändert sie die Zeit
Und neues Leben blüht aus den Ruinen.
F. SCHILLER.

II.

W osiem lat potem w Berlinie, gdzie miał przejazd i gdzie zaskoczyła mnie wojna światowa, dowiedziałem się o tragicznym losie Kalisza. Były to wieści oczywiście bardzo nie dokładne, a przedewszystkiem przedstawione w świetle bardzo tendencyjnym, dopiero później wsiwy w pół roku po wybuchu wojny, drogą na Stockholm i Petersburg do kraju, ze zgrozą do wiedziałem się szczegółów tego niebywałego w dziejach świata barbarzyństwa, jakiego się dopuścili prusacy nad bezbronnym miastem.

Kalisz zamieniony został w kupę gruzów, nowożytni Wandalie niemieccy przez tydzień znęcali się w ohydny sposób nad ludnością Kalisza i nad miastem, paląc go i grabiąc doszczętnie.

Tymczasem zwycięskie hordy teutońskie po deszły powtórnie pod Warszawę i dnia 5 sierpnia 1915 r. zajęły stolicę, z której sromotnie uciekli Moskale. Wówczas połączyliśmy się z nie szczęśliwym Kaliszem. Znienawidzony, barbarzyńca — prusak wraz ze swym zbrodniczym sprzymierzeńcem austriakiem zajęli całe Królestwo Polskie, dzieląc je na dwie okupacje: niemiecką i austriacką; Kalisz i Warszawa znalazły się w tej pierwszej.

Aczkolwiek z wielkimi trudnościami można było jednak teraz dotrzeć od nas do Kalisza i dopiero wówczas naocznie mogliśmy się przekonać, że wszystkie wieści, które dochodziły do nas o strasznym pogromie tego miasta, nietylko nie były przesadzone, lecz owszem były one tendencyjnie przez prusaków pomniejszone.

Opowiadania tych, którzy mieli sposobność zwiedzić Kalisz, a właściwie zgliszczą ja

go, były niczem w porównaniu z tem, co rzeczywiście przedstawiała.

Wreszcie karta dziejów odwróciła się. Sprawy wiodłości dziejowej stało się zadość. Potęga i światoburczość katów naszych, tej istnej zakły cywilizacji i kultury została złamana. Znie nawidzony pruski barbarzyńca, podobnie jak poprzedni ciemniejszy nasz — moskał, sromotnie uciekł z Polski, która nareszcie stała się Wojną!

Jak się złożyło, że w niecałe dwa tygodnie po tym dziejowym fakcie, otrzymałem propozycję objęcia redakcji „Kurjera Powszechnego”, wychodzącego podówczas w Kaliszu. Pojechałem. Do miasta przybyłem późnym wieczorem. Nie zapomnę do śmierci tej chwili, gdy wjeżdżałem do miasta. Przez chwilę sądziłem, że mam halucynacje, zdawało mi się, że znajduję się w Pompei.

Ruiny i zgliszczą — zgliszczą i ruiny.. Na zajutrz, gdy się przebudziłem i w świetle promieniającego słońca ujrzałem te ruiny bólu jakiś ścisnął mi serce, a do ócz cisnęły się łzy..

Jakże moczarem musiałoby być to pióro, które pokusiłoby się wyrazić cały ogrom bólu żalu i pomsty dla wroga, który w perzynę obrócił kwitnące, piękne miasto, który w bestjałskiej żądzy niszczenia z sadystyczną furją w ciągu kilku dni zaprzepaścił zdobycze cywilizacji i kultury przez wieki gromadzone, który w sposób gorzej niż zwierzęcy pastwił się nad bezbronną ludnością miasta.

Wszystko to, co spotkało i co jeszcze spotkać może naród niemiecki, będzie zawsze zbyt małą karą za ohydny czyn Preuskera i wieki

przejdą, a pamięć tego niemieckiego barbarzyństwa, dla którego w żadnym języku świata całego niema dość dobitnego określenia, pozostanie w żywej pamięci najdalszych pokoleń.

Błądziłem wśród ruin, we wspomnieniach odgrzebując to niegdyś prześliczne, kwitnące, miasto, dziś leżące w gruzach.

„Z ruin wykwitła życie” — mówi wielki poeta niemiecki, który gdyby powstał z grobu i ujrzał do czego zdolni są jego ziomkowie na pewno szkarlatem wstydu i hańby objąłby się tak też i z Kaliszem jest. Dzięki dzielnym, bohaterkim mieszkańcom jego, miasto, jak Feniks z popiołów, z ruin powstaje.

Zapewne dziesiątki lat miną, zanim Kalisz odbuduje się całkowicie. Bezwątpienia będzie on jeszcze ładniejszym, wspanialszym i bardziej europejskim aniżeli poprzednio, ale czy będzie tak miłym, tak sympatycznym, tak serdecznym? Należy przypuszczać, że tak! gdyż prusacy mogli spalić, zniszczyć gmachy, zrujnować pomniki, pamiątki historyczne, lecz nie zdołał on zniszczyć ducha narodu, który z tego kataklizmu mu dziejowego, po przez ocean krwi i łez, wyszedł jeszcze bardziej zahartowany, jeszcze bardziej polskim.

Po kilkutygodniowym pobycie, ulegając jakimś niewytłómaczonej nostalgji za dawnym Kaliszem, nie mogąc znieść widoku tych ruin, opuściłem nieszczęśliwy Kalisz, zachowując w głębi serca uczucie miłości i czci dla bohaterskiego miasta, połączone z nieklamnym podziwem dla Wielkiego, niezłomnego ducha jego mieszkańców.

Dziwnem mi się tylko wydaje, że nieprzyszło nikomu na myśl dotychczas, aby obdarzyć miasto — bohatera krzyżem „Virtuti Militari”. Byłoby to jedno z najzasłużniejszych odznaczeń!

Warszawa, w październiku 1924 r.

Sala teatru
STYLOWY

SOBOTA 11 i NIEDZIELA 12 października 1924 r.

Tylko 2 występy

Sala teatru
STYLOWY

artystów teatru

„QUI PRO QUO“ I „STAŃCZYK“ W WARSZAWIE.

udział biorą:

LODA ROGIŃSKA znakomita śpiewaczka, **WALERY JASTRZĘBIEC** znany autor satyr politycz., art. teatru „Qui pro quo“
LUDWIK LAWIŃSKI artysta teatru „Qui pro quo“ ulubieniec Warszawy, **MARJAN RENTGEN** jedyny wykonawca pieśni ludowych i charakterystycznych przy gitarze, **MAREK WINDHEIM** ulubiony piosenkarz artysta teatru „Stańczyk“
prof. **Al. Piotrowski** akompanjament.

SOBOTA, 11 października r. b.

NIEDZIELA, 12 października r. b.

Co śpiewają w Warszawie i Paryżu?

Precz z nagością i W gabinecie dr. Steinacha

Codziennie całkowita zmiana programu. Ostatnie nowości teatrów warszawskich i paryskich jak: „La Violetera“, „Rendez Vous“, „Pan Tenenbaum leczy się w Kasie chorych“, — „Dr. Steinach w Kaliszu“, „Kubuś ja chcę banany“, „Rafał Bas, wirtuoz na skrzypcach“ i inne. — Początek o godzinie 8 i pół wieczorem. — Ceny miejsc od 2—8 złotych. Bilety wcześniej nabywać można w cukierni p. Mayera.

W niedzielę dn. 12 b. m.

W SALACH KASYNA OFIC.
na cele Kult.-Oświat. odbędzie się

1^{szy} Spacerowy Koncert

orkiestry 29 p. Strz. Kan.

Początek koncertu o godzinie 6 wiecz.
Po koncercie od godz. 8, m. 45 w. dla
życzących tańce. Wejście z parku naprz.
Hydropatji, na salę balową 2 zł. do świe-
tlicy 1 zł. Uczniowie i dzieci na koncert
50 gr. Szczegóły w programach. 1928

TELEGRAMY.

Rząd Mac Donalda obalony!

LONDYN, 10 Rząd Mac Donalda został obalony. Po odrzuceniu wniosku konserwatystów o wyrażenie rządowi nagany w sprawie redakcji pisma komunistycznego Campbell'a 359 głosami przeciw 198, przyjęto 364 głosami przeciw 198 wniosek liberalów, żądający śledztwa w tej sprawie.

Niemcy o Mac—Donaldzie.

BEULIN, 10. (Pat) Prasa tutejsza zajmuje się obszernie sprawą upadku gabinetu Mac Donalda, zaznaczając naogół, że premier angielski odniósł duże sukcesy oraz doprowadził wiele spraw do pomyślnych wyników ułatwiając pracę następcom. Nawet skrajna prasa prawicową nie może odmówić zasług, ustępującemu rządowi, podkreśla tylko zbyt dużą uступliwość Mac Donalda i podporządkowywanie się interesom Francji.

Rozwiązanie Parlamentu angielskiego.

LONDYN, 10. (Pat) Reuter godz. 12 w poł. Król podpisał dekret o rozwiązaniu parlamentu Na dzisiejszym posiedzeniu izby gmin premier Mac Donald złożył odpowiednie oświadczenie.

Pożyczki niemieckie.

NOWY JORK, 10 (Pat) „New York Times“ donosi, że przygotowania do subskrypcji pożyczki niemieckiej są faktycznie ukończone. Udział w pożyczce w wys. 110 milj. dol. weźmie Syndykat złożony z następujących firm: Morgan ot Company, Kuhn, Loeb & Comp., First National Bank i National City Bank.

Sprowadzenie zwłok Sienkiewicza.

WARSZAWA, 10. (Pat) W dniu 15 bm. wyjeżdża do Berna Szwajc. delegacja, dla sprawy zwłok Henryka Sienkiewicza w składzie następującym: Sen. Baliński w charakterze prezesa Rady Miejskiej m. Warszawy, panowie Libicki i Kozubski z ramienia Komitetu Sienkiewiczowskiego, redaktor Dembicki, jako przedstawiciel Syndykatu Dziennikarzy i radca Prez. Rady Ministrów Pawlikiewicz z polecenia rządu, Delegacji towarzyszyć będzie syn wielkiego pisarza p. Henryk Sienkiewicz. W powrotnej drodze delegacja zatrzyma się w Pradze, celem

dania możliwości narodowi czeskiemu uczczenia zwłok. Natomiast z powodu braku czasu acz z zalem delegacja nie będzie mogła zatrzymać się w Krakowie.

Huragan.

PARYZ, 10 (Pat) W dniu wczorajszym w różnych okolicach Francji szalał gwałtowny huragan, wyrządzając poważne szkody materialne. Huragan ten spowodował m. in. katastrofę samolotową w Les Bourges, w czasie której, jak donosiliśmy, 2 osoby poniosły śmierć.

Wyrok śmierci.

Nowogrodek, 10 (Pat) W dniu wczorajszym stawiony przed sądem doraźnym w Nowogrodku Andrzej Tarasiewicz za udział w zbrojnym napadzie na majątek Grabowszczyzna, został skazany na śmierć. W dniu dzisiejszym wyrok został wykonany.

Sąd doraźny 16-go.

WILNO, 10 Nadeszła tu wiadomość, że rozprawy sądu doraźnego nad schwytanymi sprawcami napadu na pociąg pod Łunińcem zaczęły się 16 bm.

Aresztowanie oszusta.

KRAKOW, 10. Wczoraj wieczorem Konsulat Polski w Morawskiej Ostrawie zawiadomił Krakowską Dyрекcję Policji, że na skutek listów gończych policja czeska aresztowała w Morawskiej Ostrawie defraudanta Reicherta. Przy Reichercie znaleziono 365 złotych. Dzisiaj wysłała policja krakowska wywiadowców do Morawskiej Ostrawy, którzy przywiezła Reicherta do Krakowa. Pisma donoszą, że Reichert planował ucieczkę do Poraży aeroplanem. Zamiarowi temu przeszkodziło jednak aresztowanie.

Umowy z urzędnikami kontraktowymi.

WARSZAWA, 10.10. Prezydium Rady Ministrów rozesłało Urzędowi państwowemu nowy wzór umowy według którego mają być zawierane umowy z pracownikami kontraktowymi. Wzór ten został ustalony w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i Prokuraturą Generalną. Poza zmianami wprowadzonymi do dawnego schematu, wynikającymi z powodu zastosowania do pracowników kontraktowych nowych zasad uposażenia, wprowadzonych Ustawą z dnia 9 października 1924 r., nowy wzór zawiera unormowanie kwestji wypłaty wynagrodzenia w wypadku nieobecności na służbie z powodu choroby, oraz z powodu powołania do służby wojskowej.

Wszystkie zporządzone dotychczas umowy będą unieważnione i równocześnie odnowione zgodnie z ustalonymi ostatnio warunkami.

Loterja na Skarb Narodowy.

WARSZAWA, 10. 10. Jak już donosiliśmy, Komisja Skarbu Narodowego postanowiła celem uzyskania dalszych funduszy na zakup kruszców szlachetnych spieniężyć posiadane kosztowności które bądź zawierają mniej złota i srebra, bądź przedstawiają większą wartość jak przedmioty artystyczne, zdobione drogocennymi kamieniami, kością słoniową i t.p. W tym celu zorganizowana zostaje pierwsza loteria fantowa na skarb narodowy. Jako fanty do rozlosowania przeznaczone zostały następujące przedmioty: złote z drogocennymi kamieniami — kolje, bransolety, kolczyki, broszki, pierścionki, medaljony, breloki, spinki i t.p.)

złote zegarki, srebrne papierośnice, woreczki, cukierki, kufle, noże, widelce, łyżki i p. p. oraz srebrne zegarki; cenne kamienie: kamee, szafiry, ametysty, rubiny, opale, turkusy, akwamiryny, chryzolity, topazy, perły, bursztyny, granaty, korale i uralskie kamienie; platerowane koszyczki, tace, pudełka, lichtarze, cukierki, puhanry, kubki, zastawy stołowe, i t. p. wreszcie przedmioty z sztykretu, kości słoniowej, porcelany, kryształ, oraz przedmioty metalowe domowego użytku. Biletów loteryjnych wypuszczonych będzie 103.056, z których 2.560 będzie wygrywających. Publiczne losowanie odbędzie się dnia 29 listopada o godz. 10 rano w Komitecie Zbiórki na Skarb Narodowy przy ul. Złotej № 22 Bilety loteryjne po 2 złote, są we wszystkich oddziałach Banku Polskiego, w Komitecie Zbiórki na Skarb Narodowy (Złota 22) oraz w komisji Skarbu Narodowego w gmachu Min. Skarbu (Młynarska 5) pok. nr. 58, na 1 piętrze.

W sprawie zbiorowych umów rolnych i leśnych.

WARSZAWA, 10.10. Jak się dowiadujemy w pierwszych dniach listopada r. b. rozpoczną się w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej konferencje dotyczące zawierania nowych umów zbiorowych na przyszły rok w rolnictwie i leśnictwie. Według wszelkiego prawdopodobieństwa narady te nie napotkają na specjalne trudności, gdyż mają być oparte na zasadach umów zawartych w roku ubiegłym.

Z rynku zbożowego.

WARSZAWA, 10.10. Zaznaczona w dniu wczorajszym słabsza tendencja na zboże wyraziła się dzisiaj w cyfrach konkretnych. Na giełdzie zbożowej płacono od 21 zł — do 21,5 zł za 1 kwintal loco stacja załadowcza. Zniżka cen na żyto wpłynęła również na pszenicę, której cena spadła do 27,5 zł za 1 kwintal loco stacja załadowcza. Dla owsa zaznaczyła się tendencja nieco spokojniejsza: płacono 25 zł za kwintal. Jedyne jęczmień — bez zmiany. Cena mąki żytniej również zmianie nie uległa: za 50% płacono 42 gr. za 1 kg. z dostawą do piekarni. Mąka pszeniczna mocniej, a to wskutek wyższych notowań na mąkę amerykańską: za wyborową krajową mąkę pszeniczną płacono od 33 — 55 gr. za 1 kg. z dostawą do piekarni.

Z Banku Budowlanego.

W I-ej połowie b. m. odbędzie się w Warszawie walne zgromadzenie akcjonariuszów Banku Budowlanego, mające na celu dokonanie nowych wyborów do Rady Zarządzającej.

Dalszy rozwój tego Banku będzie zależał jednak nie tylko od sprężystości kierowniczego ciała, lecz także od zainteresowania się społeczeństwem tą Instytucją, mającą na celu wzmocnienie ruchu budowlanego.

Bank Budowlany posiada znaczny majątek nie obciążony, ma udział w licznych solidnych przedsiębiorstwach budowlano-przemysłowych, posiada przywilej emitowania długoterminowych obligacji mieszkaniowych i ze swej strony stara się w miarę możliwości zapewnić swym klientom korzystanie z kredytu.

Niestety Bank Budowlany jak wszystkie instytucje kredytowe, cierpi na brak gotówki obrotowej i dlatego też może na razie zaspakajać bieżące potrzeby kredytowe swych klientów.

Zadanie zaś jego inne: chce przyjąć z pomocą tym wszystkim, którzy cierpią z powodu tyle lat trwa-

NOWOŚĆ!!!

Kino Styłowy

wyswietla od dziś i dni następne obraz p. t.

Tania kobieta na łańcuchu

Film włoski, dramat sensacyjny w 6 potężnych aktach, osnuty na tle stosunków z życia codziennego, ilustrujący niezwykle ciekawe intryki miłosne życia artystycznego za kulisami teatru. Bardzo zajmująca i emocjonująca treść. Przepiękna wystawa i nadzwyczajna gra artystów. Początek w dni powszednie o godz. 6-ej, w soboty, niedziele i święta o g. 5, ostatni seans o g. 9.30. Przegląd teatralno-filmowy J. Brodzińskiego Bydgoszcz, począwszy od № 11 do 18 wydaje kasa kina po zniżonych cenach.

Rendez - vous Kaliszan.

KINO-TEATR

O A Z A

Al. Józefiny 15.

Pocz. seansów o 6 wiecz. w niedzielę o 4-ej po poł.

2 serje 10 wielkich aktów w jednym programie.

DZIS PREMIERA

U PROGU GILOTYNY

(Le Petit Jacques)

Podług głośnej powieści JULJANA CLARETIE Czł. Ak. Fr. Dramat towarzyski.

2 serje 10 wielkich aktów w jednym programie.

Niepospolita gra 5-cio letniego rywala **JACKIE COOGANA.**

jącego kryzysu mieszkaniowego, chce przyjąć z pomocą rodzinom pozbawionym dachu, lub gnieźdzącym się w warunkach urągającym zasadom higieny. Sprostać jednak temu wielkiemu społecznemu zadaniu, nie podoła najsprawniejsza dyrekcja, oile nie będzie zainteresowana tą instytucją najszerzych warstw społecznych.

Wszystkie spółdzielnie, tak samo i na gruncie kaliskim, zrzeszenia, wręście pojedyncze jednostki, posiadające mniejsze lub większe kapitały powinny wnieść je do Banku Budowlanego ze świadomością, że jest to Bank stworzony dla ich rozwoju. Wszelkie transakcje bankowe powinny być przeprowadzane za pośrednictwem tego Banku.

Dla uproszczenia lokowania pieniędzy na własny rachunek Bank Budowlany wydaje specjalne książeczki oszczędnościowe, a pamiętać należy, że z groszowych wykładów pojedynczych jednostek powstają milionowe sumy.

Tylko w takich warunkach rozwinię się tak pożyteczna instytucja, która obracając dużemi zasobami obrotowymi będzie w stanie przyczynić się do odbudowy kraju i usunięcia nędzy mieszkaniowej.

KRONIKA

— WIZYTA PASTERZA DJECEZJI W LISKOWIE.

W dn. 8 bm. JE. ks. Biskup Zdzitowiecki w otoczeniu duchowieństwa z ks. prałatem Pleśzajem na czele udał się do Liskowa w celu zwiedzenia tamtejszych instytucji i Sierocińca. Ks. Biskup bawił dzień cały, przed południem dokonał wizytacji instytucji liskowskich, po południu zaś bawił w Sierocińcu. Pasterz djeczejji był wprost zachwycony działalnością ks. kanonika Blizińskiego i dwukrotnie dziękował mu za to, co ten zacny kapłan nie tylko dla parafji swej, lecz i dla Ojczyzny zdziałał. — Podczas wizyty ks. Biskupa bawił w Liskowie Starsza Stefanowski. — W czwartek z rana JE. Pasterz djeczejji wyjechał z Kalisza.

— OSOBISTE. P. Józef Radwan starszy uszebraniu ogólnem akcjonariuszów Banku Budowlanego w Warszawie w dn. 7 bm. wybrany został członkiem Rady Zawiadawczej tegoż Banku. Organizacyjne zebranie Rady odbędzie się w dn. 11 bm.

— Z SALI TOW. MUZYCZNEGO.

Zapowiedziany na wtorek 14 bm. o godz. 8., Koncert Hermanna Borni Bornsteina (tenor), i Róży Roeli Bornsteinowej (sopran) znakomitych śpiewaków pierwszorzędnych oper europejskich rozbudził ogromne zainteresowanie w mieście, tak przez samą wysoką wartość artystyczną i sławę nazwisk samych artystów, jak i przez interesujący program, składający się z duetów arji operowych i pieśni ludowych, najbardziej znanych i popularnych.

Artyści koncertowali ostatnio (w swem tournée po Polsce) na G. Śląsku i w Małopolsce przyjmowani wszędzie z entuzjazmem. Krytyka wyraża się wszędzie o nich bardzo pochlebnie.

Popularne ceny miejsc ułatwią wstęp najszerszym kołom naszego miasta.

— TEATR „QUI PRO QUO“ I „STAN CZYK“ W KALISZU.

Po raz pierwszy zjedzie do Kalisza znakomity zespół artystów warszawskich z całym szeregiem ostatnich nowości sportowych i granych w teatrze „Qui pro quo“ i „Stańczyk“ w Warszawie; dość powiedzieć, że w wieczorach tych biorą udział artyści tej miary co pp. Loda Rogińska, znakomita śpiewaczka i primadonna teatrów warszawskich, Walery Jastrzębiec autor aktualnych satyr politycznych, Ludwik Lawiński Marjan Rentgen i Marek Windheim wszyscy trzej ulubieńcy Warszawy, którzy prześcigać się będą w doborze swego świetnego repertuaru.

Pierwszy program nosi tytuł „Co śpiewają w Warszawie i Paryżu“, a drugi „Precz z na gością i „W gabinecie dra Steinacha, w którym to sketschu zobaczymy, jak cudotwórca Steinach ze zgrzybiałych starców robi rozkosznych młodzieńców.

— Z UNIWERSYTETU LUDOWEGO.

W Uniwersytecie Ludowym przy Stow. „Kursa Wiecz. dla Robotników“ odbędzie się w piątek dn. 10 bm. o godz. 8 i pół wykład dr. jur. Rochlina na t. „Biologia i jej miejsce wśród nauk“ w niedzielę dn. 12 bm. dr. Zajda na t. „Hygiena zarodowa“. Uroczyste otwarcie Uniwersyt. Lud. połączone z rautem odbędzie się w sobotę dn. 18 bm. o godz. 8 wiecz. w Sali Muzycznej Parkowa, 3.

— MODNE „HERBATKI“ JESIENNE.

— A teraz, moje dziecko, idź do swego pokoju i tam baw się grzecznie!

— Dobrze, mateczko, ale daj mi tylko jeszcze trochę herbaty!

Podaną przez ojca filiżankę dziecko dopiero wtenczas wypuściło, z rączek, kiedy wypróżniło ją do dna. Następnie, ucałowawszy rodziców, popędziło do swego pokoju. Z uśmiechem spoglądają rodzice za oddalającą się córeczką — Ten pociąg do herbaty nasze dziewczętko chyba ze sobą już na świat przyniosło!

Poczem z zadowoleniem siadają znowu do stołu, aby w mileczeniu rozkoszować się pysznym napojem, jakim jest dla każdego herbata.

Chwile, jakie wspólnie spędza ze swą żonczką, zalicza do najprzyjemniejszych. Co za błoga cisza! Jakie harmonijne otoczenie! Pod wpływem doznawanego szczęścia chyli się do jej ręki, aby ją ucałować serdecznie.

Nagle wypada z jej dłoni wielka karta, która się niedbale bawiła. Było to zaproszenie na po południową „herbatkę“.

Lagodnie bierze mąż żonę w objęcia i rzece:

— Moja kochana żonczko, dziękuję ci za tę błogą godzinę, jakie spędzam z tobą przy herbacie! Teraz wiem dopiero, jaką przez to ponosisz ofiarę! W nagrodę wezmę z tobą udział w modnej „herbatce“, atoli pod warunkiem, że mi podadzą do picia herbatę ze znakiem „Czajnik“! Jutro zaś możesz kupić sobie najpiękniejszy kapelusz u swej modystki! Co powiesz na to?

— Powiem, że jesteś najlepszym mężem, a ja najmędrszą żoną, gdyż kupuję zawsze tylko herbatę ze znakiem „Czajnik“.

OFIARA

16 zł., złożone w Sądzie pokoju na Tyńcu przez Adelę Szepek w spr. N. K. 1126-24 na inwalidów.

Urzędowe wyjaśnienie w sprawie podatku obrotowego za I półr. 1924 r.

Izba skarbowa łódzka komunikuje, że ministerstwo skarbu reskryptem z dnia 2-go października 1924 r. L. 5384 w sprawie podatku przemysłowego od obrotu za 1-sze półrocze 1924 r. wydało następujące zarządzenie:

1) Przewodniczący wszystkich komisji szacunkowych w czasie od dnia 15 do 25 października b. r. mają zwołać komisje z udziałem rzeczoznawców, powołanych dla każdej branży z osobna z liczby osób poleconych przez organizacje i zrzeszenia zawodowe, przez izby handlowe i przemysłowe, przez izby rzemieślnicze i rękodzielnicze itp., a to celem przedwstępnego zbadania wniesionych odwołań i prowizorycznego ustalania obrotów, które mogą być dokładnie jeszcze potem zbadane i wyjaśnione przy przesyłaniu odwołań z wnioskami do komisji odwoławczej, zgodnie z art. 88 ustawy.

2) Upoważnia się przewodniczących komisji szacunkowych do ograniczenia przymusowego ściągania podatku przemysłowego (od obrotu) na 1-sze półrocze 1924 r. do wysokości kwot, przypadających od sum obrotu, ustalonego w sposób podany wyżej pod 1).

Wobec powyższego mylnie były informacje, jakie się przed kilku dniami ukazały w niektórych dziennikach prasy, że termin płatności podatku przemysłowego od obrotu za 1-sze półrocze 1924 r. został wogóle odroczony dla wszystkich płatników, jak również niecisłym jest w tym względzie, iż płatnicy, którzy wnieśli odwołania winni we właściwym terminie, t. j. do 15 października zapłacić taką sumę, jaka wypada z ich własnych obliczeń obrotu, na które powołali się w odwołaniu, względnie taką, jaka wypada od obrotu przez nich wyznaczonego.

Wyjaśnia się zatem jak następuje:

a) kto nie wniósł odwołania przeciw wymiarowi podatku od obrotu za 1-sze półrocze 1924 r. ten obowiązany jest zapłacić wymierzony podatek w przepisany terminie, t. j. do 15 października r. b.

b) kto wniósł odwołanie przeciw wymiarowi tego podatku i odwołanie to przez powołanych rzeczoznawców zostało uznane jako niesłuszne ten winien jest w terminie do 25 października zapłacić cały podatek;

c) kto wniósł odwołanie i odwołanie to przez powołanych rzeczoznawców zostało uwzględnione w tym wypadku obowiązany jest zapłacić podatek w terminie do 25 października od tej kwoty obrotu, jaki ustala rzeczoznawca, a nie od obrotu podanego w zeznaniu lub odwołaniu.

W końcu zauważa się, że orzeczenie komisji rzeczoznawców jest tymczasowe i że komisja odwoławcza może utrzymać w mocy pierwotny wymiar w tym wypadku płatnik będzie obowiązany w podanym mu terminie wpłacić czasowo odroczoną część wymierzonego podatku.

Prezes Izby skarbowej

(-) Towarnicki.

Sytuacja gospodarcza w Polsce.

Pod powyższym tytułem drukuje Neue Freie Presse długi interwiew swego warszawskiego korespondenta z prezydentem Steczkowskim. Na wstępie korespondent zaznacza, że Dr. Steczkowski cieszy się w wiedeńskim świecie finansowym wielką powagą, dalej skreśla pobieżnie jego dotychczasową działalność i stwierdza że powołanie dr. Steczkowskiego na prez. Banku gospodarstwa krajowego było aktem wielkiego rozumu politycznego. „Byłoby trudno, — dodaje korespondent — znaleźć w Polsce osobę bardziej odpowiednią dla tak niezwykle ważnego stanowiska”.

Prez. Steczkowski zaczął od stwierdzenia, że po niesłychanie szybko szczęśliwie przeprowadzonej sanacji finansów państwowych i waluty punkt ciężkości przeszedł na zagadnienia gospodarcze; uzdrowienie ich jest warunkiem trwałego utrzymania na polu finansowym. Powołanie do życia Banku gospodarstwa krajowego którego zadaniem jest właściwie przede wszystkim realizowanie programu gospodarczego rządu jest może najlepszym dowodem świadomości swych celów polityki Grabskiego. Skreśliwszy następnie dzieje powstania Banku gospodarstwa krajowego dr. Steczkowski zaznaczył, że bank będzie się zajmował organizowaniem kredytu, oraz będzie częściowo spełniał rolę bankiera państwa, plasując pożyczki państwowe, administrując kredytami przewidzianymi w budżecie dla poszczególnych celów gospodarczych i finansując przedsiębiorstwa państwowe, zorganizowane na modę prywatno prawną. Bank będzie powstawał nie oszczędności Banku gospodarstwa krajowego nie tylko nie będzie konkurował z bankami prywatnymi, ale nawet będzie zdążał do utworzenia bloku poważnych instytucji bankowych, któryby mógł podjąć się spełniania zadań, wymagających wyteżenia wszystkich skoncentrowanych sił gospodarczych. Bank gospodarstwa krajowego stosownym udzielaniem kredytów ułatwi wielu przedsiębiorstwom przebycie kryzysu, a tam gdzie ta pomoc nie mogła okazać się skuteczną doprowadził bądź do fuzji, bądź do cichych likwidacji.

Dalej prez. Steczkowski wskazał, że, aczkolwiek warunki zbytu się dla polskiego przemysłu ostatnio powiększyły, to jednak kryzys nie jest przewyciężony i podreślił doniosłą rolę, którą w tym względzie odegra uregulowanie kredytu. Racjonalny podział produkcji jest niezbędny, a z tem łączy się konieczność odpowiedniej organizacji eksportu i wogóle handlu, celem zmniejszenia pośrednictwa wewnętrznego, rozrośniętego ponad wszelką miarę.

Na zapytanie korespondenta, od czego zależy dalszy proces sanacji gospodarczej, prez. Steczkowski odpowiedział:

Jestem przekonany, że proces ten bez kredytów zagranicznych będzie z trudnością mógł się posuwać. Polska, straszliwie zniszczona wojną, musiała się dotąd odbudowywać własnymi siłami i jest wskutek tego, jak również skutkiem inflacji, pozbawiona kapitału. Obecnie dla nas jest rzeczą najbardziej konieczną plasowanie na szych papierów wartościowych zagranicą. Bez długoterminowych kredytów, w ten sposób o trzymanych, niema mowy o ożywieniu ruchu budowlanego. Bez takich kredytów ani przemyśl, ani rolnictwo nie mogą do normalnego życia powrócić, nie mają bowiem możliwości dopasowania się całkiem zmienionych po wojnie stosunków ekonomicznych i konkurowania z zagranicą. Wiemy dobrze, że otrzymanie kredytu zależy od uporządkowania stosunków w Europie środkowej i od zaufania zagranicy do nas. Co się tyczy tego ostatniego, to wskazuje na naturalne bogactwa naszego kraju i na liczne do wody naszej odporności i gospodarczej kultury. Bez obcej pomocy odbudowaliśmy nasze państwo, odparliśmy napaść ze wschodu, odbudowaliśmy zniszczone terytorja, uporządkowaliśmy nasze finanse i naszą walutę. Tylko zła wola albo całkowita niewiedza mogą naszą zdolność kredytową podawać w wątpliwość. Świat finansowy Zachodu zdaje się dotychczas nie doceniać niezwykle ważnego momentu, a mianowicie, że gospodarze wzmocnienie Polski jest wzmocnieniem najbardziej zagrożonych granic centralnej Europy i że Polska jest naturalnym pomostem do opanowania tych terenów, ku którym Zachód skierowuje tak pożądlivy wzrok.

BIULETYN

SPOSTRZEŻENIE METEOROLOGICZNYCH STACJI
„KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej
PRZY SEJMIKU

w dniu 10 październ. 1924 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	757.0 m.m.
2) Kierunek wiatru	SW
3) Siła wiatru	1 m/s
4) Stan nieba	Zachmurzone
5) Wilgot. bezwzględna	6.4 m.m.
6) Wilgot. względna	98%
7) Temp. powietrza	+5°0
8) Ilość opadów	Niebyło
9) Najwyż. temp. z doby ubiegł. zwały d.	+14°7
10) Najniż. temp.	+6°9
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. pp.	+1.29

Giełda Warszawska w Złotyach.

New-Jork	5.18½
Londyn	23.22
Paryż	0.27.05
Szwajcarya	0.99.55
8% pożycz. zł.	5.60
4% pożycz. prem.	0.74
Bony zł. S. II A.	0.90
Listy Tow. K. Ziem. 4½	21.50

Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.

„DROGA” miesięcznik

pod redakcją ADAMA SKWARCZYŃSKIEGO.

Jest organem pracy umysłowej dla budowania Nowej Polski.

Wobec kryzysu obecnych stronnictw

szuka nowych metod organizowania się politycznego i społecznego. Zamieszcza artykuły z dziedziny: ideologii narodowej i społecznej, polityki, zagadnień gospodarczych, oświatowo-kulturalnych, literackich i artystycznych.

Prowadzi stałe przeglądy dziedzin powyższych.

Prenumerata kwartalna 5 zł., roczna 20 zł.

Numery okazowe na żądanie.

Adres redakcji i administracji: **Warszawa, Szpitalna 12 m. 29.**
Tel. 175-34. Konto P. K. O. 518.

1892

BIURO ROLNICZO-HANDLOWE

W. WASZAK

W KALISZU

SKŁADY:

SZOSA SZCZYPIORSKA 4, TEL. 96, BOUZNICA WŁASNA,
ULICA MAJKOWSKA 10, TEL. 311.

poleca po cenach najniższych i na bardzo dogodnych warunkach płatności:

WĘGIEL DĄBROWIECKI i GÓRNOŚLĄSKI WE WSZYSTKICH GATUNKACH,
przewo opałowe, nawozy sztuczne, cement, wapno częstochowskie i pape.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ulicy Babinej Nr. 3 ogłasza, że w dniu 22 października 1924 roku od godziny 10-ej z rana w Kaliszu przy ul. Majkowskiej pod № 6, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: 200 skrzyń gwoździ, 11 worków mąki pszennej, 29 worków mąki gryzowej i 250 ctr. otrąb należących do Lonisa Klingera ocenionych na 1554 zł.

Kalisz, dnia 6 październ. 1924 r.
1965 Komornik J. MOTYLEWSKI.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ulicy Babinej № 3 ogłasza, że w dniu 29 październ. 1924 r. od godziny 10-ej z rana w Kaliszu przy ul. Babinej pod № 19, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: 28 płaszczy damskich letnich i jesinnych nowych, 16 garniturów męskich nowych należących do Jochela Berlinera i Symche Karo ocenionych na 1320 zł.

Kalisz, dnia 6 październ. 1924 r.
1966 Komornik J. MOTYLEWSKI.

Skradziono

z kantoru fabryki Trykotów „Ideal” Henocha Jareckiego. 2 weksle na sumę 1.000 złotych 1) z wystawienia Sz. Apta № 198 płatny 13/10 zł 500 ze żyrem Henocha Jareckiego. 2) z wystawienia A. Kahna płatny 12/10 zł 500 ze żyrem Henocha Jareckiego. Weksle te w obcych rękach nieważne. 1961

Skradziono kartę demobilizacyjną wydaną przez IV pułk w Warszawie na imię Józefa Sobczaka rocz. 1901. 1963

Sprzedam za 50%

protest na sumę zł. 144 z wystawienia G. Joskowicz właścicieli składu aptecznego ul. Wrocławskiej, № 24. Wiadomość w redakcji gazety Kaliskiej. 1964

DO SKŁADU WIN

i towarów kolonialnych
POTRZEBNY

PRAKTYKANT

Zgłoszenia pismienne do Gazety Kaliskiej dla A. Z. 1960